

ទស្សនាវដ្តីស្រាវជ្រាវកម្ពុជាសម្រាប់ការអប់រំ និងស្នេហា
Cambodian Journal of Education and STEM

វិចារណកថា (Editorial)

តួនាទីគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវក្នុងការលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវនៅឧត្តមសិក្សា

The Roles of Research Policies in Promoting Research in Higher Education

ហេង ក្រុង^១ សុក សាយ^២ និង ហេង គីមគង់^{១,*}

^១នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវនិងនវានុវត្តន៍ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

^២អគ្គនាយកដ្ឋានឧត្តមសិក្សា ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

*និពន្ធនាយកទទួលបន្ទុកឆ្លើយឆ្លង៖ cjes.dsrmoeys@gmail.com

Kreng Heng¹, Say Sok², and Kimkong Heng^{1,*}

¹Department of Research and Innovation, Ministry of Education, Youth and Sport, Phnom Penh, Cambodia

²Directorate General of Higher Education, Ministry of Education, Youth and Sport, Phnom Penh, Cambodia

*Corresponding editor: cjes.dsrmoeys@gmail.com

<https://doi.org/10.62219/cjes.2024211>

សេចក្តីផ្តើម

ការស្រាវជ្រាវគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល ការច្នៃប្រឌិត នវានុវត្តន៍ និងការដោះស្រាយបញ្ហានានាក្នុងសង្គម ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងច្បាស់លាស់ តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។ ការស្រាវជ្រាវដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបង្កើតចំណេះដឹងថ្មីៗ ការកែលម្អការអនុវត្ត និងការគាំទ្រការរៀបចំគោលនយោបាយផ្សេងៗ (Creswell, 2012)។ ដើម្បីឱ្យគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាអាចចូលរួមចំណែករៀបចំ និងអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិប្រកបដោយអត្ថន័យបាន ការលើកកម្ពស់និងលើកទឹកចិត្តសកម្មភាពស្រាវជ្រាវក្នុងចំណោមគ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវនៅតាមគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា ទាមទារឱ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធ និងការគាំទ្រការស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវដែលមានលក្ខណៈជាក់ស្តែង និងច្បាស់លាស់ ដែលសមស្របទៅនឹងកម្រិតអភិវឌ្ឍន៍នៃការស្រាវជ្រាវរបស់គ្រឹះស្ថាននីមួយៗ អាចផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌជាក់លាក់ ក្នុងការកំណត់គោលការណ៍ច្បាស់លាស់មួយ សម្រាប់ការលើកទឹកចិត្ត និងការជំរុញឱ្យមានវប្បធម៌ស្រាវជ្រាវដ៏រស់រវើក (Heng et al., 2023)។

យោងតាម Hansen (2023) គោលនយោបាយ « គឺជាសំណុំនៃច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ នីតិវិធី និងការលើកទឹកចិត្តដើម្បីកំណត់ការសម្រេចចិត្តណាមួយ » (ទំព័រ ១)។ ក្នុងន័យនេះ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ គឺជាបទប្បញ្ញត្តិ នីតិវិធី និងការលើកទឹកចិត្តនានា ដែលរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងធ្វើនិយតកម្ម និងគាំទ្រសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ និងការប្រើប្រាស់លទ្ធផល

ស្រាវជ្រាវ (Hansen, 2023) ដើម្បីការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។ ការរៀបចំគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ ផ្អែកលើភស្តុតាង វិទ្យាសាស្ត្រ និងផ្អែកលើការពិចារណាយ៉ាងហ្មត់ចត់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ គឺមិនអាចខ្វះបានឡើយនៅក្នុងសង្គមមួយ (Sager et al., 2023)។

ដើម្បីរួមចំណែកលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ វិចារណកថានេះនឹងពិភាក្សាអំពីអត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ៗចំនួន៣ នៃការ រៀបចំគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវដែលមានភាពជាក់ស្តែង និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ជាពិសេសគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ កម្រិតគ្រឹះស្ថាន ដែលស្របតាមលក្ខណៈ និងបរិបទរបស់គ្រឹះស្ថាននីមួយៗ។ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ៗទាំងបីនេះ រួមមាន៖ (១) ការផ្តល់ការគាំទ្រ និងការលើកទឹកចិត្តដែលផ្អែកលើរចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធច្បាស់លាស់សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ (២) ការបង្កើនផលិតភាពស្រាវជ្រាវ និង (៣) ការលើកកម្ពស់វប្បធម៌ស្រាវជ្រាវ។

តួនាទីរបស់គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ

ការផ្តល់ការគាំទ្រ និងការលើកទឹកចិត្តដែលផ្អែកលើរចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធច្បាស់លាស់សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ

អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់មួយនៃគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវមួយ ដែលមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ គឺ ការផ្តល់ការគាំទ្រ និងការលើកទឹកចិត្តដែលមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ ជាពិសេសការស្រាវជ្រាវរបស់គ្រូ បង្រៀន និងសាស្ត្រាចារ្យនៅតាមគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សានីមួយៗ (Hansen, 2023)។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ ច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ ទាំងគោលនយោបាយកម្រិតជាតិ និងកម្រិតគ្រឹះស្ថាន គឺជាគោលនយោបាយ ដែល អាចបង្ហាញពីលក្ខខណ្ឌ និងដំណើរការជាក់លាក់សម្រាប់ការផ្តល់មូលនិធិស្រាវជ្រាវ ការទទួលបានការគាំទ្រផ្នែករដ្ឋបាល ស្រាវជ្រាវ និងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ និងកិច្ចការផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការស្រាវជ្រាវ ដូចជាការលើកទឹកចិត្ត គន្លងអាជីព ស្រាវជ្រាវ ការតម្លើងតំណែង និងឋានៈ ការផ្តល់រង្វាន់ និងការផ្តល់ឱកាសផ្សេងៗក្នុងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវ (Heng et al., 2023)។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវដែលមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ក៏អាចធ្វើឱ្យការផ្តល់ថវិកាស្រាវជ្រាវដល់គ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវ និងការបែងចែកមូលនិធិស្រាវជ្រាវ ឬធនធានស្រាវជ្រាវ ផ្សេងៗដល់ពួកគាត់ធ្វើឡើងប្រកបដោយសមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពផងដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ ច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ អាចផ្តល់ការណែនាំលម្អិតពីការលើកទឹកចិត្តដល់គ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវ ដូចជាការ ចាត់ចែងថវិកាសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ ការផ្តល់ប្រាក់លើកទឹកចិត្ត និងសោធននិវត្តន៍ ការផ្តល់ពានរង្វាន់ទទួលស្គាល់ស្នាដៃ ការងារ និងការផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគាត់ (Hansen, 2023)។ ការលើកទឹកចិត្តទាំងនេះនឹងជំរុញ ទឹកចិត្តគ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវឱ្យចូលរួមក្នុងសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ បន្តធ្វើការស្រាវជ្រាវដែលមានស្រាប់ និងចូលរួមលើក ស្ទួយសកម្មភាពស្រាវជ្រាវរបស់គ្រឹះស្ថានសាមី និងប្រទេសជាតិ (Heng, 2022)។ ការគាំទ្រ និងការទទួលស្គាល់សកម្មភាព ស្រាវជ្រាវ និងផលិតភាពស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់ នឹងជួយបង្កើតបរិយាកាសស្រាវជ្រាវវិជ្ជមានមួយ ដែលបច្ច័យនេះនឹងអាច លើកកម្ពស់សកម្មភាព គុណភាព និងផលិតភាពស្រាវជ្រាវរបស់គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា (Heng, 2022)។

ការបង្កើនផលិតភាពស្រាវជ្រាវ

អត្ថប្រយោជន៍ចម្បងមួយទៀតរបស់គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវដែលមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ គឺ ការបង្កើនផលិតភាពស្រាវជ្រាវ។ ផលិតភាពស្រាវជ្រាវ សំដៅលើគំនិតច្នៃប្រឌិត ឬគំនិតថ្មី ដែលបន្ទាប់ពីឆ្លងកាត់ការសិក្សា ទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តរួច នាំឱ្យមានការបោះពុម្ពផ្សាយជាអត្ថបទស្រាវជ្រាវក្នុងទស្សនាវដ្តីស្រាវជ្រាវ សៀវភៅសិក្សា ឬសៀវភៅ

សន្និសីទ ការចុះប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬការផលិតជាឯកសារផ្សេងៗទៀត (Hedjazi & Behravan, 2011) ។ គោលការណ៍ស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ នឹងផ្តល់ឱ្យគ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវនូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ដំណើរការស្រាវជ្រាវ។ គោលការណ៍ណែនាំនេះអាចផ្តោតលើមួយរង្វង់នៃដំណើរការស្រាវជ្រាវ ដែលអាចមានការដាក់ស្នើសំណើស្រាវជ្រាវ ការអនុវត្តគម្រោងស្រាវជ្រាវ ការកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់ធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងលទ្ធផលរំពឹងទុកចេញពីការស្រាវជ្រាវ និងការប្រើប្រាស់លទ្ធផលចេញពីការស្រាវជ្រាវ។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវដែលមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ នឹងជួយសម្រួលសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ កាត់បន្ថយបន្ទុករដ្ឋបាលរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវ និងកាត់បន្ថយភាពមិនច្បាស់លាស់ផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការស្រាវជ្រាវ ជាពិសេសបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុនៃការស្រាវជ្រាវ (Mosley et al., 2020)។

ការលើកកម្ពស់វប្បធម៌ស្រាវជ្រាវ

វប្បធម៌ស្រាវជ្រាវ សំដៅលើបរិយាកាសស្រាវជ្រាវ ដែលរួមមានរបៀបដែលគ្រឹះស្ថានមួយផ្តល់តម្លៃដល់ការស្រាវជ្រាវ និងអាចបង្ហាញជាកត្តាសំខាន់ៗ ដូចជាការលើកទឹកចិត្ត ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ការផ្តល់ធនធាន និងការផ្តល់បច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ (Parsons et al., 2024)។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវដែលមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ មានអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងការជួយកំណត់ស្តង់ដារច្បាស់លាស់មួយសម្រាប់ការគាំទ្រ និងការជំរុញការស្រាវជ្រាវ (Heng & Heng, 2023)។ ការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តដល់ការស្រាវជ្រាវ ដែលមានភាពច្បាស់លាស់ នឹងជួយគ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវឱ្យយល់ពីអ្វីដែលជាការរំពឹងទុកសម្រាប់ពួកគេ និងអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេផ្តោត ឬសម្រេចការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនឱ្យស្របនឹងទស្សនវិស័យ និងបេសកកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាបង្កើត និងបន្តការស្រាវជ្រាវលើរបៀបវារៈស្រាវជ្រាវ រយៈពេលវែងរបស់ពួកគាត់ម្នាក់ៗ។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវដែលមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ ក៏នឹងជួយកំណត់ការលើកទឹកចិត្ត និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ និងធានាថាអ្នកស្រាវជ្រាវនឹងមានលទ្ធភាពទទួលបានការគាំទ្រក្នុងរូបភាពផ្សេងៗ ដូចជាការទទួលបានឧបករណ៍សម្រាប់ពិសោធន៍ និងជំនួយហិរញ្ញវត្ថុចាំបាច់សម្រាប់គាំទ្រការស្រាវជ្រាវ (Hansen, 2023)។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ ក៏អាចផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់អំពីការគាំទ្រទាក់ទងនឹងការកសាងសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវ ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី មធ្យម ឬវែង ដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញ និងចំណេះដឹងស្រាវជ្រាវ ដែលត្រូវការ។ លើសពីនេះ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ នឹងដើរតួនាទីជាក្របខ័ណ្ឌមូលដ្ឋានដែលអាចជំរុញ និងទ្រទ្រង់វប្បធម៌ស្រាវជ្រាវដ៏រស់រវើកមួយ (Heng & Heng, 2023)។ តាមរយៈការផ្តល់ការគាំទ្រជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ ការលើកកម្ពស់កិច្ចសហការស្រាវជ្រាវ ការធានាការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ និងការជំរុញការស្រាវជ្រាវ និងនវានុវត្តន៍ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវនឹងចូលរួមបង្កើតបរិយាកាស និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីមួយ ដែលគាំទ្រការស្រាវជ្រាវ និងអ្នកស្រាវជ្រាវ (Heng et al., 2023)។ ការណ៍នេះនឹងផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ស្រាវជ្រាវដ៏រស់រវើកក្នុងវិស័យអប់រំឧត្តមសិក្សា។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សរុបសេចក្តីមកវត្តមាន និងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ ដែលមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ មានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការលើកកម្ពស់សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ និងលើកទឹកចិត្តគ្រូបង្រៀន និងអ្នកស្រាវជ្រាវឱ្យចូលរួមក្នុងការ

ខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការស្រាវជ្រាវ ដែលអាចរួមចំណែកដល់ការផលិតចំណេះដឹងថ្មីៗ នវានុវត្តន៍ និងការបង្កើតដំណោះស្រាយ ល្អៗសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗ។ វត្តមាន និងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ ច្បាស់លាស់ និង គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ នឹងផ្តល់ការគាំទ្រ និងការលើកទឹកចិត្តជាប្រព័ន្ធ ដែលអាចជំរុញការអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ស្រាវជ្រាវនៅឧត្តម សិក្សា។ គោលនយោបាយស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ក៏នឹងរួមចំណែកលើកកម្ពស់ឧត្តមភាពនៃការស្រាវជ្រាវ ដែលមានសារៈសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រវឌ្ឍនភាពសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច។ ជាមួយ វត្តមាន និងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្រាវជ្រាវ ដ៏ច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ គឺជាការមិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ជំរុញបរិយាកាស និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីស្រាវជ្រាវ ប្រកបដោយថាមភាព និងផលិតភាពខ្ពស់។

ឯកសារយោង (References)

Creswell, J. W. (2012). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (4th ed.). Pearson. <https://www.pearson.com/us/higher-education/product/Creswell-Educational-Research-Planning-Conducting-and-Evaluating-Quantitative-and-Qualitative-Research-4th-Edition/9780131367395.html>

Hansen, H. F. (2023). Research policy. In M. van Gerven, Allison, C. R., Schubert, K (Eds.), *Encyclopedia of public policy* (pp. 1–6). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-90434-0_46-1

Hedjazi, Y., & Behravan, J. (2011). Study of factors influencing research productivity of agriculture faculty members in Iran. *Higher Education*, 62(5), 635–647. <https://doi.org/10.1007/s10734-011-9410-6>

Heng, K. (2022). *Promoting research in Cambodia: The role of policy intervention, academics and other key stakeholders*. Cambodia Development Center. <https://www.cd-center.org/promoting-research-in-cambodia-role-of-policy-intervention-academics-and-key-stakeholders/>

Heng, K., & Heng, K. (2023). Promoting research in Cambodian higher education: Opportunities, challenges, and policy implications. *Cambodian Journal of Education and STEM*, 1(1), 93–104. <https://doi.org/10.62219/cjes.2023118>

Heng, K., Meas, S., & Heng, K. (2023). Developing a vibrant research ecosystem in Cambodia: Recent initiatives and future directions. *Cambodian Journal of Education and STEM*, 1(2), 81–104. <https://doi.org/10.62219/cjes.2023127>

Mosley, L., Forsberg, J., & Ngo, D. (2020). *Reducing administrative burden in federal research grants to universities*. IBM Center for The Business of Government. <https://cohortforresearch.com/wp-content/uploads/2020/02/Reducing-Administrative-Burden-in-Federal-Research-Grants-to-Universities.pdf>

Parsons, D., Ross, R., Glasgow, C., Robinson, L., McCarron, L., & O'Brien, L. (2024). Research capacity and culture among hand therapists in Australia: A cross-sectional survey. *Journal of Hand Therapy*, 1–7. <https://doi.org/10.1016/j.jht.2023.12.004>

Sager, F., Hadorn, S., Schlauffer, C. (2023). Evidence-based policy. In M. van Gerven, Allison, C. R., Schubert, K (Eds.), *Encyclopedia of public policy* (pp. 1–7). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-90434-0_75-1